

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3XOboE/4/2017
Identifikačné číslo spisu:	6408211025
Dátum vydania rozhodnutia:	30.05.2017
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Veselá Zemaníková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2017:6408211025.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému: P. W., nar. XX. K. XXXX, bytom C., zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Juríkom, PhD., so sídlom Jazerná 19, Nové Zámky, o vymoženie 2 499,50 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 5Er/934/2008, o odvolaní a dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. októbra 2014, č. k. 2CoE/195/2014-243 a o návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania, takto

rozhodol:

- I. Odvolacie konanie z a s t a v u j e .
- II. Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- III. Dovolanie oprávneného o d m i e t a .
- IV. Povinný m á proti oprávnenému n á r o k na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Označeným uznesením Krajský súd v Banskej Bystrici potvrdil uznesenie Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 2. júla 2014, č. k. 5Er/94/2008-169, ktorým súd prvej inštancie exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil. Návrhy oprávneného na prerušenie konania zamietol. Potvrdenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie odôvodnil jeho vecnou správnosťou. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že vzťah medzi oprávneným a povinným je vzťahom spotrebiteľským. Odvolací súd poukázal na tú skutočnosť, že podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku má súd skúmať, či sú splnené formálne i materiálne predpoklady pre vedenie exekúcie. V danom prípade považoval odvolací súd rozhodcovskú doložku za absolútne neplatnú, nakoľko táto zmluvná podmienka nebola so spotrebiteľom vopred individuálne dohodnutá, pričom dodal, že už samotná forma zmluvy, ktorá je napísaná takmer nečitateľným husto popísaným textom, sama o sebe podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom zmluvných dojednaní. Rozhodcovská doložka bola spotrebiteľovi vnútená tak, že bola súčasťou formulárovej zmluvy a spotrebiteľ nemal inú možnosť, než túto zmluvnú podmienku prijať. Rozhodcovské konanie má byť založené práve na tom, že sa zmluvné strany spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak

dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným rozhodcom svojim spotrebiteľom, spôsobuje tým značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch. Spotrebiteľovi bol tak vnútený spôsob rozhodovania budúcich sporov, ako aj subjekt, ktorému má byť táto kompetencia zverená a ktorý je súkromnou osobou, bez toho, aby mal možnosť akejkoľvek úpravy, či zmeny, pričom nejde o zmluvnú podmienku, ktorá by sa priamo týkala predmetu uzatváratej zmluvy. Návrhy oprávneného na prerušenie konania ako nedôvodné zamietol.

2. Oprávnený podal proti uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania dňa 22. decembra 2014 odvolanie, ktorým žiadal uvedené rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie. Proti uzneseniu odvolacieho súdu vo výroku, ktorým potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie o vyhlásení exekúcie za neprípustnú a jej zastavení, podal oprávnený dňa 19. decembra 2014 dovolanie, ktorým navrhol napadnuté uznesenie odvolacieho súdu ako aj uznesenie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania odôvodnil ustanovením § 237 písm. a/, b/, d/, e/ a f/, O. s. p., t. j., že rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, že ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a ako dovolací dôvod uvádzal, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O. s. p.). Podľa jeho názoru exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku, ani zmluvu na základe ktorej bol vydaný. V ďalší účastník podľa názoru dovolateľa nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci. Považoval za neprijateľné, aby súd poprel prípustnosť a vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku, pretože nebol podaný návrh na začatie konania o jeho zrušení, hoci podľa zákona bol potrebný a taktiež boli splnené všetky podmienky pre právoplatnosť a vykonateľnosť rozsudku. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočností, že súdy nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili, že vo veci nevytýčili pojednávanie hoci tak boli povinné urobiť a že súd prvej inštancie neumožnil oprávnenému viesť kontradiktórne súdne konanie.

3. Dňa 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „C. s. p.“), ktorý upravuje postup súdu pri prejednávaní a rozhodovaní sporov a ktorým bol zrušený zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok. Podľa § 470 ods. 1 C. s. p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p. právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti Civilného sporového poriadku, zostávajú zachované. Z uvedeného dôvodu posudzoval Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prípustnosť podaných opravných prostriedkov podľa právnej úpravy účinnej v čase ich podania.

4. Najvyšší súd najskôr skúmal, či sú dané procesné predpoklady, za splnenia ktorých môže konať o odvolaní oprávneného.

5. Oprávnený v procesnom postavení, v ktorom sa nachádza v preskúmvanej veci, bol už účastníkom konania vo viacerých iných, skutkovo a právne obdobných konaniach pred najvyšším súdom, v ktorých - tak, ako aj v tomto prípade - podal odvolanie proti rozhodnutiu krajského súdu; najvyšší súd konanie o jeho odvolaniach v týchto veciach zastavil (viď napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu z 29. apríla 2013 sp. zn. 3OboE/1/2013, ako aj z 18. júna 2013 sp. zn. 3OboE/25/2013) s tým, že: a) odvolaním možno napadnúť len rozhodnutie súdu prvej inštancie, b) rozhodnutie krajského súdu, ktorým bol v odvolacom konaní zamietnutý návrh na prerušenie konania a ktorým bolo potvrdené odvolaním napadnuté rozhodnutie, nie je rozhodnutím krajského súdu ako súdu prvej inštancie (ale je rozhodnutím odvolacieho súdu), c) najvyšší súd na rozhodnutie o odvolaní smerujúcom proti rozhodnutiu odvolacieho súdu nie je funkčne príslušný (§ 9 ods. 1 a 2 O. s. p. a § 10 ods. 1 a 2 O. s. p. v znení účinnom ku dňu podania odvolania, resp. § 12 a § 34 C. s. p. v znení účinnom ku dňu rozhodovania najvyššieho súdu). Najvyšší

súd na uvedené rozhodnutia v podrobnostiach poukazuje s tým, že aj v preskúmvanej veci sa stotožňuje s právnymi závermi v nich vyjadrenými.

6. Vzhľadom na to, že funkčná príslušnosť najvyššieho súdu na prejednanie odvolania oprávneného nie je daná, najvyšší súd konanie o odvolaní zastavil podľa ustanovenia § 161 ods. 1 a 2 C. s. p. (výrok I.).

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podal oprávnený zastúpený advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania je potrebné zamietnuť a že tento mimoriadny opravný prostriedok oprávneného smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

8. K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa (viď napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Oboer/174/2013, sp. zn. 3Oboer/58/2013, sp. zn. 3Oboer/148/2013, sp. zn. 6Cdo/323/2012 a sp. zn. 4Cdo/283/2012), na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa ustanovenia § 162 ods. 1 písm. c/ C. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Z určujúceho hľadiska teda išlo zo strany súdov nižšej inštancie o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov. Dovolací súd vzhľadom na to návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol (výrok II.).

7. Prípustnosť dovolania proti uzneseniu odvolacieho súdu podaného do 30. júna 2016 bola upravená v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Žalobcom napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nepredstavuje žiadne z rozhodnutí taxatívne vymenovaných v ustanovení § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Dovolací súd so zreteľom na uvedené ustanovenia konštatuje, že žalobcom podané dovolanie nie je podľa ustanovenia § 239 O. s. p. procesne prípustné.

8. Prípustnosť dovolania žalobcu v danej veci prichádza do úvahy len ak v konaní, v ktorom bolo vydané napadnuté uznesenie, došlo k procesnej vade uvedenej v ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. Dovolateľ vady podľa ustanovenia § 237 písm. c/ a g/ netvrdil a tieto ani nevyšli v dovolacom konaní najavo.

9. K dovolateľom tvrdenej vade v zmysle ustanovenia § 237 písm. a/ O. s. p. dovolací súd konštatuje, že nedostatok právomoci súdu sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán. V danom prípade dovolateľ procesnú vadu konania uvedenú v § 237 písm. a/ O. s. p. nevyvodzuje z toho, že súdy vôbec nemali konať a rozhodovať. Ich právomoc konať v exekučnom konaní nepopiera. Vyčíta im iba, že v rozpore so zákonom komplexne preskúmavali exekučný titul, metódou, ktorá im neprináleží. Z určujúceho obsahového hľadiska nejde zo strany oprávneného o námietku nedostatku právomoci súdov, ale o námietku inú, ktorú dovolateľ uvádza vo väzbe na otázku zákonnosti a vecnej správnosti právnych záverov súdov (k tomu viď ďalej bod 16). Oprávnený dostatočne nezohľadňuje, že ňou napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona (z ustanovení Exekučného poriadku). Vzhľadom na to nie je opodstatnená námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

10. K dovolacej námietke oprávneného o vystupovaní občianskeho združenia na ochranu práv spotrebiteľov ako vedľajšieho účastníka na strane povinného (dovolateľom uvádzaná vada zmätočnosti v

zmysle § 237 písm. b/ O. s. p.) dovolací súd len v stručnosti uvádza, že v predmetnej veci nevystupovalo ako vedľajší účastník na strane povinného žiadne občianske združenie.

11. V dovolaní oprávnený namietal existenciu vady uvedenej v ustanovení § 237 písm. d/ O. s. p. tvrdiac, že súd prvej inštancie skúmaním „materiálnej a formálnej vykonateľnosti rozhodcovského rozsudku“ opätovne vec prejednal, napriek tomu, že o nich bolo právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Dovolací súd uvádza, že udelenie poverenia na vykonanie exekúcie nezakladá prekážku res iudicata pre rozhodnutie exekučného súdu, ktoré v neskoršom štádiu exekučného konania založí na právnom závere, že exekučný titul pripojený k návrhu na vykonanie exekúcie nie je vykonateľný (viď sp. zn. 5Cdo/34/2013).

12. K existencii namietanej vady uvedenej v ustanovení § 237 písm. e/ O. s. p. tvrdiac, že konajúce súdy nesprávne interpretovali a aplikovali ustanovenie § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní, dovolací súd konštatuje, že dovolateľ nimi v skutočnosti namieta nesprávnu aplikáciu a interpretáciu príslušných ustanovení zákona o rozhodcovskom konaní exekučným súdom a aj odvolacím súdom, teda v skutočnosti namieta nesprávne právne posúdenie veci (k tomu viď ďalej bod 16).

13. Pokiaľ ide o dovolateľom namietanú vadu zmätočnosti v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p. spočívajúcu v tom, že konajúce súdy posudzovali rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku ex offa a bez toho, aby o tom komunikoval so stranami exekučného konania, v rozpore s rozhodnutiami Súdneho dvora Európskej únie nezohľadnili povinnosť upozorniť účastníkov exekučného konania na prípadnú neprijateľnú podmienku a dať im tak možnosť vyjadriť sa k nej a neumožnili oprávnenému viesť kontradiktórne konanie, v ktorom by mohol uplatňovať svoje stanoviská k skutkovým ale aj právnym otázkam nastoleným samotným súdom v súvislosti s neprijateľnosťou zmluvnej podmienky s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie, aj tieto dovolacie námietky oprávneného sú neopodstatnené a v rozpore s obsahom predloženého súdneho spisu. Najvyšší súd dáva do pozornosti, že súd prvej inštancie neposudzoval rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku ex offa, ale posudzoval ju na základe návrhu povinného na zastavenie exekúcie z 30. septembra 2011, o ktorom rozhodol súd prvej inštancie pôvodne uznesením z 25. januára 2012, č. k. 5Er/934/2008-102, ktorým bol návrh na zastavenie exekúcie zamietnutý. Návrh povinného na zastavenie exekúcie bol oprávnenému doručený dňa 14. mája 2012 (č. l. 133 spisu), pričom oprávnený sa k návrhu povinného na zastavenie exekúcie nevyjadril. Oprávnenému bolo doručené na vyjadrenie aj odvolanie povinného proti vyššie uvedenému uzneseniu súdu prvej inštancie dňa 16. marca 2013, pričom oprávnený sa k odvolaniu povinného vyjadril podaním zo 17. apríla 2013 (č. l. 154 - 155 spisu). Oprávnenému bolo doručené aj uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 25. októbra 2013, č. k. 2CoE/205/2013-158, ktorým bolo zrušené uznesenie súdu prvej inštancie z 25. januára 2012, č. k. 5Er/934/2008-102 a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, v ktorom odvolací súd vyjadril záväzný právny názor, ktorým bol súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný. Z uvedeného je zrejmé, že súd prvej inštancie umožnil oprávnenému viesť kontradiktórne súdne konanie, pričom mal možnosť vyjadriť sa k návrhu povinného na zastavenie exekúcie, k odvolaniu povinného ako aj k právne záväznému názoru vyslovenému odvolacím súdom, ktorým bol v ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný. Oprávnený toto svoje procesné oprávnenie nevyužil, resp. využil len čiastočne, čo však nemožno stotožňovať s porušením zásady kontradiktórnosti súdneho konania, porušením princípu rovnosti zbraní a naplnením dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O. s. p.

14. Osobitne k námietke oprávneného, že konajúce súdy nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, najvyšší súd konštatuje, že zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 9. augusta 2012 bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/. Ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v uvedenom znení bolo účinné do 31. decembra 2012. Tvrdenie dovolateľa, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa ustanovenia § 57 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom od 9. augusta 2012 je mylné. Súd prvej inštancie nemohol postupovať podľa uvedeného ustanovenia, nakoľko v danom prípade exekúciu zastavil uznesením z 2. júla 2014 a oprávneným uvádzané zákonné ustanovenie bolo účinné len do 31. decembra 2012. Preto bol

postup súdu prvej inštancie v súlade so zákonom. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade so zákonom (§ 214 ods. 2 O. s. p.), keď o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. Vzhľadom na to nie je opodstatnená námietka dovolateľa o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

15. K námietke oprávneného, že súdy zaťažili konanie tzv. inou vadou konania majúcou za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.), dovolací súd uvádza, že procesná vada tejto povahy je relevantný dovolací dôvod, ktorý možno úspešne uplatniť vtedy, keď je dovolanie procesne prípustné (o tento prípad ale v preskúmvanej veci nešlo). Sama tzv. iná vada konania však prípustnosť dovolania nezakladá (viď sp. zn. 3Cdo/15/2012).

16. Obsah dovolacích námietok žalobcu smeroval aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom. Dovolací súd uvádza, že do 30. júna 2016 prípustnosť dovolania nezakladala skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočívalo na nesprávnych právnych záveroch (viď R 54/2012, ale aj sp. zn. 1Cdo/62/2010, 2Cdo/97/2010, 3Cdo/53/2011, 4Cdo/68/2011, 5Cdo/44/2011, 6Cdo/41/2011, 7Cdo/26/2010).

17. Keďže prípustnosť podaného mimoriadneho opravného prostriedku nemožno vyvodiť zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom ku dňu jeho podania, najvyšší súd dovolanie oprávneného odmietol podľa ustanovenia § 447 písm. c/ C. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné (výrok III.).

18. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov odvolacieho a dovolacieho konania povinného rozhodne súd prvej inštancie podľa ustanovenia § 262 ods. 2 C. s. p. spolu s rozhodnutím o výške náhrady trov prvoinštančného konania povinného, o ktorej doposiaľ nebolo rozhodnuté (výrok IV.).

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.